

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Praesentis Arianorum maledicentiae, ex Eusebij Caesariensis Episcopi
libris increpatio. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

Præsentis Arianorum maledicentia, ex Eusebij
Cæsariensis Episcopi libris increpatio.

C A P. XIII.

Vòd autem vox Consubstantiale non sit noua, neque
à patribus id temporis Nicææ congregatis inuenta,
sed antiquitus à maioribus ad posteros deducta, Euse-
bius locuples testis est. Quinetiam quòd omnes tum in v-
num coacti communi consensu fidem illic expositam appro-
barint, idem author non in eadem solum epistola, verùm e-
tiam alio in opere, in quo vitam Constantini magni sum-
mis laudibus effert, manifestò ostendit. Sic enim scribit.
Hic ista latino sermone, altero eadem interpretante, locu-
tus, sermonem omnem deinceps concilii præsidibus tradi-
dit. Ibi tum alii vicinos accusare cœperunt: alii & pro se re-
spondere, & crimen in aduersarios deriuare. Cum igitur
multa essent ex vtraque parte proposita, magnaqué contro-
uersia in ipso disputationis ingressu concitata, Imperator
toleranter ac placidè omnibus animum attendere: studio a-
cri prolatas sententias sensim excipere: vicissim ferre opem
vtrique disceptantium parti: eos magna cum contentione
digladiantes, paulatim reconciliare: conferre cum singulis
comiter & benignè sermonem: Græcoque vtens sermone,
(nam ne huius quidem linguae ignarus fuit) suavis & dul-
cis erat: aliis persuadere, alios sermone lenire, alios, qui di-
serte dixissent, collaudare, omnes denique ad concordiam
reducere contendebat: vsque eo, vti tandem eos in omni-
bus rebus, quæ in quæstionem aliquando venissent, tū con-
spirantes animis, tum opinionibus adeo consentientes red-
deret, vt non modò concors fides inter eos vigeret, sed etiā
vnum idemq; tempus in salutari festo Paschatis celebrádo
obseruandum ab omnibus concederetur. Iam verò, quæ c-
tant communi omnium sententia decreta, cuiusque manu
subscripta fuerunt, & in commentarios relata. Ac paulo in-
fra, ista quoque addit. Cum hæc ad hunc modum essent cō-
stituta, omnibus fecit potestatem ad sua domicilia reuerten-
di. Illi lætitia gestientes, redierunt. Cum illi, hoc modo,
qui propter dissidentes opiniones longo quasi interuallo
ab se

ab se mutuò diuulsi erant, tanquam in vnum corpus essent
denuò coagmentati, deinceps vna apud omnes viguit sen-
tentia, ipsius Imperatoris consensu confirmata. Proinde Im-
perator de prospero rei euentu latus, illis, qui concilio neu-
tiquam interfuerint, per literas fructum eiusdem vberem
præbuit: populoq; vniuerso cum per agros, tum per ciuita-
tes disperso, ingentem pecuniaë vim distribui mandauit: sic
festum diem ad recolendam vigefimi anni regni sui memo-
riam celebratum cohonestauit. Quocirca Ariani, quamuis
aliis patribus contradicere haud impium esse censeant, huic
tamen, quem admirari ac suspicere solent, cum fidem Nicææ
expositam omnium cōsensu approbatam doceat, fidem ad-
hibere debent. Quinetiam cum suorum ipsorum patrum
quoque opiniones impugnant, deberent tamen, vbi turpis-
simam Arij mortem & plane horribilem intellexerint, om-
nibus viribus, vt dicitur, impiam doctriinam ab eo in lucem
editam fugere. Verùm quoniam verisimile est modum eius
mortis non omnibus cognitum esse, idcirco ipse equidem,
qualis fuerit, explicabo.

De Arij morte ex Athanasij Epistola.

C A P. X I I I .

I S T E Arius diu Alexandriæ commoratus, tametsi de-
nuò conuétus ecclesiasticos petulanter insectari studuit,
tamen simulauit se impiam suam doctrinam abijcere, &
fidei formulam à patribus editam amplexaturum pollicitus
est. Verum vbi neque diuino illi Alexandro, neque Atha-
nasio, qui eiusdem cum in episcopatu, tum in officiis pietatis
exequendis successor fuit, persuadere non potuit, rursus
opera ac studio Eusebij Nicomedensis adiutus, Constan-
tinopolim propere contendit. Quas autem res, cum eò ve-
nisset, molitus fuerit, & quam sententiam à Deo iusto iudi-
ce exceperit, illustrissimus Athanasius in literis, quas scri-
psit ad Apionem disertè exponit: quarum literarum eam
partem, quæ ad has res pertinet, in historiam includam,
quæ ita habet. Quanquam ipse non éram tum Con-
stantinopoli, cum Arius mortem oppetebat, Macarius ta-
men presbyteri, rem, vt gesta est, mihi accuratè narrauit.

DD 2

Arius